6/5/26
a

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

Antwoorden Kamervragen Van Dijk en Koorevaar over het bericht 'Belastingdienst zet agrarische bedrijfsopvolging op slot'

Datum
15 april 2026

Notanummer
2026-0000130713

Bijlagen
1. Beantwoording

Aanleiding

Op 23 maart hebben de leden Van Dijk en Koorevaar (beiden CDA) schriftelijke vragen aan de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en u gesteld over het bericht 'Belastingdienst zet agrarische bedrijfsopvolging op slot'. In deze nota wordt u om akkoord gevraagd voor de beantwoording van deze Kamervragen. Deze beantwoording is ook parellel voorgelegd aan de staatssecretaris van LVVN (portefeuillehouder fiscaliteit in plaats van Minister).

Beslispunten

- Gaat u akkoord met bijgaande beantwoording (bijlage 1)? Bij akkoord wordt u verzocht om de bijlage te ondertekenen. U ondertekent mede namens de staatssecretaris van LVVN.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota en de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

akkoord

Kernpunten

- De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een bericht van LTO[1] dat bedrijfsoverdrachten in de agrarische sector worden bemoeilijkt door een nieuw standpunt van de Belastingdienst over de vrijstelling in de overdrachtsbelasting voor bedrijfsoverdrachten in de familiesfeer.
- In de beantwoording wordt ingegaan op de bedoeling van de vrijstelling en de werking ervan.
- Op de vraag of u over dit standpunt in gesprek kunt met de agrarische sector wordt aangegeven dat u dit graag doet en het onderwerp zult agenderen bij het Platform Landbouw (zie toelichting).
- Ook wordt aangegeven dat er een evaluatie zal plaatsvinden naar deze vrijstelling, conform het onderzoek 'Evaluatie vrijstellingen overdrachtsbelasting in de ondernemingssfeer en vrijstellingen van technische aard' in het kader van de Strategische Evaluatie Agenda.[2] De

[1] Nieuwe benadering 'familievrijstelling' zet agrarische bedrijfsopvolging op slot - LTO

[2] De SEA is de meerjarige evaluatieplanning waarmee het ministerie van Financiën vastlegt welke onderzoeken en evaluaties nodig zijn om te beoordelen of beleid en uitvoering doeltreffend en doelmatig zijn.

verwachting is dat de resultaten hiervan in de eerste helft van 2027 aan de Kamer kunnen worden gepresenteerd. Bij deze evaluatie worden de knelpunten uit de praktijk meegenomen en bezien hoe deze kunnen worden weggenomen als uit de evaluatie blijkt dat dit wenselijk is.

Toelichting

- Het bericht van LTO heeft betrekking op een recent gepubliceerd standpunt van de Kennisgroep Overdrachtsbelasting waarin de kennisgroep een vraag heeft beantwoord over een gefaseerde bedrijfsoverdracht.
- In het bericht staat dat twee routes met dezelfde uitkomst verschillend worden behandeld: in het geval de gehele onderneming is overgegaan op de opvolger en vervolgens inbreng in een BV plaatsvindt blijft de vrijstelling bestaan, terwijl de vrijstelling vervalt als bij een gefaseerde bedrijfsoverdracht tussentijdse inbreng in een BV plaatsvindt.
- De overdrachtsbelasting is een tijdstipbelasting. Wanneer tijdens de gefaseerde bedrijfsoverdracht wordt ingebracht in een BV, heeft de opvolger niet op enig moment de gehele onderneming in handen, terwijl ook niet bekend is of dat in de toekomst wel zal gebeuren. Daarom wordt de eerder verleende vrijstelling teruggenomen op het moment dat een verkregen gedeelte wordt ingebracht.
- De Kamerleden vragen naar aanleiding van dit bericht hoe de bedrijfsopvolgingsvrijstelling in de familiesfeer in de overdrachtsbelasting werkt. Ook vragen zij naar het standpunt van de Belastingdienst en hoe dit zich verhoudt tot de bedoeling van deze vrijstelling en de wenselijkheid ervan voor ondernemers. Tot slot wordt gevraagd of u bereid bent om over dit standpunt in gesprek te gaan met de agrarische sector.
- Het Platform Landbouw is een periodiek overleg waarin LTO Nederland met de Belastingdienst in gesprek gaat over, onder andere, mogelijke (fiscale) knelpunten. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur sluit hierbij aan.
- De beantwoording is op ambtelijk niveau afgestemd met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselvoorziening en Natuur.
- Op 31 maart 2026 is bij de Corporate Dienst Vaktechniek van de Belastingdienst een verzoek om toepassing van de hardheidsclausule ingediend in een zaak die eenzelfde feitencomplex kent als in het kennisgroepstandpunt. Het voornemen is om dit verzoek af te wijzen omdat hier geen ruimte is voor toepassing van de hardheidsclausule.

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 20 maart 2026 heeft de BBB via P-gv. een vraag gesteld naar aanleiding van een artikel in de Nieuwe Oogst over het bericht van LTO waar de onderhavige Kamervragen op zien. Hierover bent u door middel van een nota geïnformeerd op 26 maart 2026. De beantwoording van die vraag en de beantwoording van de Kamervragen volgen dezelfde lijn.
- Op 13 april heeft u aan de Kamer een uitstelbrief gestuurd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Voorafgaand aan openbaarmaking dient deze nota op persoons- en/of bedrijfsgegevens beoordeeld te worden (zodat desbetreffende informatie gelakt kan worden).